

VÝLET PANA BROUČKA DO ČESKÉ LITERATURY

Konečně jsme se tedy dověděli, koho pokládá současná vládnoucí moc za největší české spisovatele. Jan Fojtík, tajemník ÚV KSČ a kandidát předsednictva, měl 22. února 1985 projev na sympoziu k 100. výročí narození novináře E.E. Kisch, v němž to sdělil veřejnosti.

Fojtík byl kdysi hlavním ideologem Rudého práva za šéfredaktorování Olčřicha Švestky a zapsal se do vědomí čtenářů superdogmatickými statěmi i řízením různých služebných kampaní. Po lednu 1968 se však tento vždy přízřivý politikář "podílel" na procesu obrody. Nepodepsán otiskl v Rudém právu několik článků podporujících Dubčekův kurs a zúčastnil se i práce na dubnovém akčním programu KSČ, který později zavrhl jako revizionistický a protisocialistický. Po srpnové okupaci nabral Fojtík opět nový vítr a veplul s plnou vehemencí, se sovětskými tanky v zádech, do vln "konzolidace". Záhy si ho Husák a Bilák vybrali za nového ideologa strany. Fojtík měl aktivní účast na bezohledné likvidaci předních českých novinářů a publicistů po roce 1969, koncipoval "Slovo do vlastních řad" společně se Zelenkou, Divišem a jinými, jež vytvořilo "ideový" základ protinovinářského pogromu. Všechny hlavní ideové kampaně, zásadní akce a útoky vedené komunistickou stranou jsou spjaty s jeho činností i v sekretariátu ÚV KSČ, kde spolu s Havlíkem a Müllerem pod kormidelníkem Bilákem vytvořili hlavní čtveřici potlačující českou kulturu.

Vratme se však k jeho kischovskému projevu. Za "aktuální odkaz" reportéra Kische nepokládá přirozeně jeho "zuřivé" úsilí jít na kloub věci, vidět a psát pravdu, nýbrž prý jeho "boj za mír a proti nejreakčnějším silám imperialismu." Zařadil Kische, který nikdy nenapsal ani řádku česky a jehož reportáže se musely překládat z němčiny, do české literatury, a dokonce i nad Seiferta, Vančuru, Šaldou...

Rekl na sympoziu: "KSČ, náš lid, naše národy jsou hrdé na slavného publicistu a spisovatele E.E. Kische. Zařadil se mezi největší tvůrčí osobnosti na poli, na kterém působil - k Nerudovi, Bezručovi, Haškovi, Neumannovi, Švermovi, Fučíkovi."

Tito "nomenklaturní" představitelé už ani jinak mluvit neumějí, kdykoliv uvádějí poslušnost podle "významu". G. Husák není ničím představitel státní, tj. prezidentem republiky, a pak teprve voleným funkcionářem KSČ, tj. generálním tajemníkem, nýbrž naopak, jako by se tím dávalo národu na vědomí, že stát nic, stát je jen hříčkou v rukou KSČ. Konec konců mají, co chtěli: lidé už dávno nevnímají Husáka jako prezidenta republiky, který by měl, ba i mohl aspoň občas hájit zájmy této republiky. Vidí v něm jen reprezentanta opovrhované moci.

Také Fojtík zná jen tuto hierarchii. Na prvním místě KSČ, pak bezprávný "naš lid" a na konci této řady pokorené "naše národy". Ostatně aspoň nekamufluje a otevřeně to přiznává.

Vpravdě komický je jeho výlet do literární historie. Čteme si jeho citát několikrát domnívající se, že snad skrývá nějaký hlubší smysl, protože se nám nechce věřit, že by představitel největší ideologické moci ve státě měl o tomto předmětu tak nedostatečné znalosti. Nicméně, žádné skryté moudro tu nevykutáte, a tak nezbyvá než se věnovat tomu, co bylo na "vědeckém" sympoziu řečeno.

Kisch "na poli, na kterém působil" prý se zařadil k Nerudovi a Bezručovi! ~~Nemáme však na mysli Nerudovy fejtony? Pak ovšem, jak sem patří "Slezské písně" Petra Bezruče? Tohle sousedství by slezský ještěr, kdyby se dožil Fojtíkova srovnání, opeřil jistě jedrným epigramem, kterým by mu dal za uši. I pro Haška by to byl námět pro satirickou povídku, jak novodobý pan Brouček objevuje taje české literatury.~~

Stranickým autorům Neumannovi, Švermovi nebo Fučíkovi, které z Fojtík uvádí dále, by sousedství s Kischem udělalo snad dobře, ale to by se zase ošival reportér, kdyby ho do komunistického pantheonu postavili vedle dogmatika a vyschlého veršovce Neumanna. A co vůbec v této společnosti pohledává "spisovatel" Šverma, autor několika článků střížených vždy podle stalinského - gottwaldovských instrukcí?

Jak vidět, zesměšnil se Fojtík při své literární exkursi víc než

173 3 0 K 0 2
dost. Takový galimatyáš se věru už dlouho nečetl. A to promluvil stran-
nický "odborník" na literaturu ! Což teprve kdyby se k literárnímu té-
matu vyslovili ostatní jeho družci, absolventi základních škol s doktor-
skými tituly. Nemuselo by to být nudné čtení !

IGNOTUS